

Література:

1. Митний кодекс України від 13.03.2012. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
2. Митна статистика ДФС України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/ms/>
3. Митна справа : підручник / А. І. Крисоватий, С. Д. Герчаківський, О. Б. Дем'янюк, О. В. Бречко, О. В. Годованець; ред.: А.І. Крисоватий; Терноп. нац. екон. ун-т. - Тернопіль : Екон. думка ТНЕУ, 2014. - 539 с.
4. Фіскальна оцінка митно-тарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні//Перспективи розвитку фінансової системи України: матер. Всеукр.наук-практ.конф. [Тернопільський національний економічний університет], / М-воосв. і науки / відп. За вип. І.С. Гуцал. –Тернопіль: ТНЕУ. – 2012. – С.323-325
5. Особливості правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності вітчизняних підприємств / А. Е. Вавенко // Управління розвитком. - 2014. - № 6. - С. 71-73. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Uproz_2014_6_31.pdf

Роман Шапро

Тернопільський національний економічний університет
Науковий керівник: к.е.н., доцент Дем'янюк О.Б.

МИТНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ: КЛАСИФІКАЦІЯ ТА ПРОБЛЕМИ

Проблема правопорушень та боротьби з ними становить одну з найголовніших проблем будь-якої держави за всі часи її існування. Життя суспільства завжди регламентоване низкою правових норм та законів, призначених забезпечувати нормальне функціонування держави.

Одними із видів правопорушень є правопорушення у митній сфері, тобто при перетині кордону з товарами, транспортними засобами чи іншим чином. Відповідно до вимог Митного кодексу України одним з головних завдань митних органів якраз і є боротьба з контрабандою та порушеннями митних правил, що знаходить свій прояв у постійно здійснюваних заходах щодо виявлення, розкриття та припинення таких правопорушень. Митні правопорушення є одним із головних чинників дестабілізації економіки України. Незаконне ввезення на територію нашої держави товарів сприяє неконтрольованому насиченню внутрішнього ринку продукцією іноземного виробництва та витісненню українських товарів. У результаті цього значних збитків зазнають вітчизняні підприємства, в першу чергу легкої та переробної промисловості, продукція яких стає не конкурентоспроможною, а порушники виводять у тіньовий обіг значні суми коштів, призначених для сплати митних платежів.

Загальним питанням щодо профілактики, попередження та припинення митних правопорушень присвятили свої дослідження низка вчених, зокрема: Є. Додін, В. Журавель, М. Кравець, А. Мудров, В. Молдован, Є. Павленко, та ін.

Загалом, правопорушення – це протиправне, винне, суспільно шкідливе діяння (дія чи бездіяльність) деліктоздатної особи, що тягне за собою юридично визначені для правопорушника негативні наслідки [1, с. 359]. Юридична відповідальність передбачає закріпленій у законодавстві і забезпечений державою юридичний обов'язок правопорушника зазнати примусового позбавлення певних цінностей, що йому належали, перенести несприятливі наслідки [2, с. 65].

По аналогії митне правопорушення – це протиправна, винна (умисна або з необережності) дія чи бездіяльність, які посягають на встановлений порядок правового регулювання переміщення через митний кордон і за яку міжнародними та національними нормами права передбачено юридичну відповідальність.

Загально визнаною класифікацією правопорушень є їх класифікація за ступенем суспільної небезпеки та завданої шкоди. Відповідно до цього критерію правопорушення поділяють на [1, с. 366]:

— злочини – передбачені і заборонені кримінальним законодавством протиправні суспільно небезпечні діяння, які спричиняють чи можуть спричинити істотну шкоду певним охоронюваним державою суспільним відносинам;

— проступки – протиправні, винні діяння, які не настільки небезпечні, як злочини, але завдають шкоду особі, суспільству, державі, вчиняються в усіх врегульованих правом сферах суспільного життя, мають різні об'єкти посягання і викликають юридичні наслідки за їх вчинення – стягнення.

Щодо митних правопорушень, то до злочинів, що вчиняються в галузі митної справи належать діяння, передбачені статтею 201 "Контрабанда" Кримінального кодексу України (ККУ) та статтею 305 "Контрабанда наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів чи прекурсорів або фальсифікованих лікарських засобів" ККУ [3]. До проступків адміністративного характеру належать порушення митних правил, що регулюється Митним кодексом України (МКУ).

Загалом митні правопорушення поділяють на 3 групи [4, с. 112]:

— злочини у митній сфері;

— порушення митних правил;

— порушення, що перешкоджають виконанню повноважень, покладених на посадових осіб митних органів.

Як зазначалося вище, до злочинів в митній сфері належить контрабанда окремих товарів, визначених ККУ, порушення митних правил (ПМП) є адміністративним проступком, яке визначається як адміністративне правопорушення, яке являє собою протиправні, винні (умисні або з необережності) дії чи бездіяльність, що посягають на встановлений МКУ та іншими актами законодавства України порядок переміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України, пред'явлення їх митним органам для проведення митного контролю та митного оформлення, а також здійснення операцій з товарами, що перебувають під митним контролем або контроль за якими покладено на митні органи цим МКУ чи іншими законами України, і за які МКУ передбачена адміністративна відповідальність [5].

Зазначимо, що третя група митних правопорушень, а саме, порушення, що перешкоджають виконанню повноважень, покладених на посадових осіб митних органів на сьогодні є недостатньо врегульованою, зокрема з правової точки зору, хоча і є близькою за правовою природою до порушення митних правил. Митним законодавством не передбачено існування окремої групи таких правопорушень, проте МКУ перешкоджання посадовій особі митного органу в доступі до товарів, транспортних засобів, документів віднесено до порушення митних правил. На нашу думку, ці два види митних правопорушень мають деякі відмінності, зокрема пов'язані з об'єктом посягання. Якщо об'єктом посягання ПМП є встановлений порядок переміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України, пред'явлення їх митним органам для проведення митного контролю та митного оформлення, здійснення операцій з товарами, що перебувають під митним контролем, то об'єктом посягання порушень, що перешкоджають виконанню повноважень митних органів є встановлений порядок управління в галузі митної політики і митної справи. Тому такі митні правопорушення мають бути виведені з групи ПМП, крім того норма статті 474 "Перешкоджання посадовій особі органу доходів і зборів в доступі до товарів, транспортних засобів, документів" МКУ, визначає лише окремі прояви перешкоджання в діяльності посадових осіб митних органів, пов'язані з доступом до товарів, транспортних засобів і документів.

Підсумовуючи вищевикладене зазначимо, що в Україні ще не повністю врегульовано питання пов'язані з визначенням, правомірністю та співвідношенням складових митних правопорушень, які повинні чітко регламентуватися національним законодавством для дієвості виявлення і припинення порушень митного законодавства та вироблення врегульованої системи заходів протидії протиправним викликам у сфері митних правовідносин.

Література:

1. Загальна теорія держави і права: підруч. /М.В. Цвік, О.В. Петришин, Л.В.Авраменко та ін. – Харків: Право, 2009. – 584 с.
2. Молдован В. Правознавство. 2-ге вид. Навч. посіб./ В. В. Молдован, Л. І.Чулінда — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 184 с.
3. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III (з наступними змінами і доповненнями) [Електронний ресурс] // Режим доступу з <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1011.18.102&nobreak=1>
4. Кравець М. Порушення митних правил у структурі митних правопорушень / М.Кравець //Юридичний вісник. – 2014. - № 2. - С. 110-116
5. Митний кодекс України № 4495-VI від 13.03.2012 (з наступними змінами і доповненнями) [Електронний ресурс] // – Режим доступу http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/ed_2012_03_13/T124495.html#5690

Глона Шандрук

Тернопільський національний економічний університет
Науковий керівник: викл. Угрин В.В.

ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Одним з найдієвіших важелів стимулювання розвитку економіки є податки, проте, ідеальної податкової системи ще не створено в жодній країні світу. Оскільки завжди існує конфлікт інтересів між платниками та контролюючими органами з приводу справляння податкових платежів.

Здобувши незалежність, Україна самостійно визначає стратегію свого соціально-економічного розвитку, розробляє та будує самостійну фінансову політику в контексті загальнодержавної економічної політики. Однією зі складових фінансової політики є фіскальна політика, частиною якої є податкова політика [1, с. 139].

Діюча система оподаткування сьогодні в Україні відіграла свою позитивну роль на етапі становлення і розвитку країни як незалежної держави. Однак подальший розвиток ринкових відносин та поглиблення фінансових перетворень все більше підкреслює наявні в ній недоліки, оскільки допущено цілий ряд прорахунків, які призвели до того, що податки не виконують повноцінно ні фіскальної, ні стимулюючої функцій.

Серед основних проблем, що сьогодні притаманні функціонуванню податкової системи виділяють:

- корумпованість і каральний зміст податкових відносин;
- непрозорість податкового регулювання;
- спрямування на подолання дефіциту бюджету шляхом вилучення доходів господарюючих суб'єктів;
- складна, неоднорідна та нестабільна нормативно-правова база оподаткування, а також неузгодженість та суперечливість окремих законодавчих норм;
- витрати на адміністрування окремих податків є значними порівняно з доходами бюджету, що формуються за рахунок їх справляння;
- значна нерівномірність розподілу податкового тягаря через наявність великої кількості податкових пільг та існування різноманітних схем ухиляння від сплати податків;
- фіскальна спрямованість податкової системи і недостатня орієнтація регулюючої функції на стале економічне зростання ;
- значна складність та суперечливість податкової системи; [5, с. 89].
- проблема подвійного оподаткування;
- велика кількість нормативно-правових актів з питань оподаткування, - більш як 500 нормативно-правових актів, нормами яких повинні володіти та керуватись на практиці як платники податків, так і працівники органів державної податкової служби України [3, с. 40];